

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS ĮSTATYMO Nr. XI-2234 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2022 m.   d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymą Nr. XI-2234 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS
ĮSTATYMAS**

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato teisinius kriminalinės žvalgybos pagrindus ir principus, kriminalinės žvalgybos principus ir uždavinius, kriminalinės žvalgybos subjektų teises ir pareigas, kriminalinės žvalgybos tyrimo atlikimą, asmenų dalyvavimą kriminalinėje žvalgyboje, kriminalinės žvalgybos informacijos panaudojimą, taip pat kriminalinės žvalgybos finansavimą, koordinavimą ir kontrolę.

2. Šiuo įstatymu įgyvendinamas Europos Sąjungos teisės aktas, nurodytas šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Agentūrinė veikla** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai informacija gaunama įgyto pasitikėjimo pagrindu panaudojant kriminalinės žvalgybos slaptuosius dalyvius ir (ar) naudojantis kitų asmenų pagalba.

2. **Apklausa** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai informacija gaunama tiesiogiai bendraujant su informaciją turinčiu asmeniu. Slapta apklausa – apklausos rūšis, kai jos vykdytojo priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra užšifruojama.

3. **Apžiūra** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai informacija gaunama ir fiksuojama viešai, užšifruotai ar slapta apžiūrint daiktus, dokumentus, patalpas, transporto priemones, vietoje, asmenis ar kitus objektus.

4. **Kontrolinis patikrinimas** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, tikrinant gautą informaciją, įsigyjant ir nustatant apyvartoje draudžiamų daiktų ir (ar) paslaugų buvimą. Kontrolinio patikrinimo sankcionavimo ir atlikimo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

5. **Kontroliuojamasis gabenimas** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kurio metu leidžiama įvežti į Lietuvos Respublikos teritoriją, vežti per ją arba išvežti iš jos neteisėtai gabenamas ar keliančias įtarimą prekes ir kitokius objektus, kontroliuojant kriminalinės žvalgybos subjektui, siekiant išaiškinti nusikalstamas veikas, jas rengiančius, darančius ar padariusius asmenis.

6. **Kriminalinė žvalgyba** – kriminalinės žvalgybos subjektų veikla renkant, fiksuojant, vertinant ir panaudojant turimą informaciją apie kriminalinės žvalgybos objektus, vykdoma šio įstatymo nustatyta tvarka.

7. **Kriminalinės žvalgybos informacija** – kriminalinės žvalgybos subjektų veiklos metu,

sprendžiant kriminalinės žvalgybos uždavinius, surinkti ir teisės aktų nustatyta tvarka užfiksuoti duomenys.

8. Kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai:

- 1) agentūrinė veikla;
- 2) apklausa;
- 3) apžiūra;
- 4) kontrolinis patikrinimas;
- 5) kontroliuojamasis gabenimas;
- 6) nusikalstamos veikos imitavimas;
- 7) pasala;
- 8) sekimas;
- 9) slaptoji operacija;
- 10) teisėsaugos institucijų užduotis.

9. Kriminalinės žvalgybos informacinė sistema – kriminalinės žvalgybos metu gautos informacijos, susijusios su kriminalinės žvalgybos objektais, tvarkymo priemonė, skirta aprūpinti informacija kriminalinės žvalgybos subjektus. Kriminalinės žvalgybos informacinė sistema naudojama gauti informacijai iš teisės aktų nustatyta tvarka įsteigtų informacinių sistemų, kuriose teisinėmis, organizacinėmis, technologinėmis priemonėmis tvarkomi kriminalinės žvalgybos metu gauti duomenys ir (ar) bet kokio pobūdžio kiti duomenys, įskaitant ir tuos, kurie gaunami naudojant informacines sistemas.

10. Kriminalinės žvalgybos objektai – galimai rengiamos, daromos ar padarytos nusikalstamos veikos, jas rengiantys, darantys ar padarę asmenys, šių asmenų aktyvūs veiksmai neutralizuojant kriminalinę žvalgybą, kiti su valstybės nacionaliniu saugumu susiję įvykiai ir asmenys.

11. Kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Kalėjų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyba, Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų teisės ir pareigos taip pat turi Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Valstybės saugumo departamentas, kai jų padaliniai atlieka kriminalinės žvalgybos tyrimą šio įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė) nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų veiklos mastą.

12. Kriminalinės žvalgybos subjektai – kriminalinę žvalgybą įgalioti vykdyti padaliniai, kurių sąrašą sudaro kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

13. Kriminalinės žvalgybos tyrimas – organizacinė taktinė kriminalinės žvalgybos forma, kai esant kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindui šio įstatymo nustatyta tvarka naudojami kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai ir priemonės siekiant įgyvendinti kriminalinės žvalgybos uždavinius.

14. Nusikalstamos veikos imitavimas – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, formaliai turintis nusikalstamos veikos ar kitokio teisės pažeidimo požymių, atliekamas siekiant apginti nuo nusikalstamo kėsimosi įstatymų saugomas žmogaus teises ir laisves, nuosavybę, visuomenės ir valstybės saugumą.

15. Pasala – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, naudojamas siekiant sulaikyti nusikalstamą veiką rengiančius daryti, darančius ar padariusius asmenis, surinkti informaciją, galinčią turėti reikšmės nusikalstamai veikai tirti, kai turima informacijos apie tokius asmenis, nusikalstamos veikos padarymo vietą ir laiką.

16. Prokuroras – generalinis prokuroras ar jo įgalioti Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros (toliau – Generalinė prokuratūra) ir apygardų prokuratūrų prokurorai,

kontroliuojantys kriminalinės žvalgybos veiksmų teisėtumą ir koordinuojantys jų vykdymą.

17. **Sekimas** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai informacija gaunama išskiriant, atpažįstant ir (ar) stebint objektą, kurio metu leidžiama naudoti judėjimą ir vaizdą fiksuojančias technines priemones.

18. **Slaptoji operacija** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, kai esant kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindui pasitelkiami ar kitaip panaudojami kriminalinės žvalgybos slaptieji dalyviai, taip pat kriminalinės žvalgybos subjektų darbuotojai. Slaptųjų operacijų atlikimo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

19. **Techninių priemonių panaudojimas** – techninių priemonių įrengimas, naudojimas ir kiti su tuo susiję teisėti veiksmai. Techninės priemonės kriminalinėje žvalgyboje gali būti naudojamos bendra ir specialia tvarka.

20. **Techninių priemonių panaudojimas bendra tvarka** – techninių priemonių naudojimas kriminalinėje žvalgyboje kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų nustatyta tvarka šio straipsnio 21 dalyje neišvardytais atvejais. Techninės priemonės bendra tvarka naudojamos taip pat ir šio straipsnio 21 dalyje išvardytais atvejais, kai jos panaudojamos viešose vietose gaunami informacijai fiksuoti arba kriminalinės žvalgybos subjektų iniciatyva jų naudojamose patalpose ir transporto priemonėse vidaus saugumui užtikrinti, išskyrus patalpas, naudojamas juridinių asmenų, įsteigtų pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

21. **Techninių priemonių panaudojimas specialia tvarka** – motyvuota teismo nutartimi sankcionuotas techninių priemonių naudojimas kriminalinėje žvalgyboje, kontroliuojant ar fiksuojant fizinio ar juridinio asmens ūkines, finansines operacijas, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimą, asmenų pokalbius, kitokį susižinojimą ar veiksmus, kai nė vienam pokalbio, kitokio susižinojimo ar veiksmų dalyviui apie tokią kontrolę nėra žinoma ir tai vykdoma įstatymų nustatyta tvarka apribojant žmogaus teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą.

22. **Teisėjas** – Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo ir apygardos teismų pirmininkų įgalioti teisėjai, sankcionuojantys kriminalinės žvalgybos veiksmus ir nagrinėjantys skundus.

23. **Teisėsaugos institucijų užduotis** – kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdas, tiriant nusikalstamo susivienijimo ar organizuotos grupės vykdomą nusikalstamą veiklą, kriminalinės žvalgybos subjektų teisėtas nurodymas kriminalinės žvalgybos slaptajam dalyviui rinkti reikalingą informaciją, dalyvaujant nusikalstamo susivienijimo ar organizuotos grupės veikloje ir jos daromose nusikalstamose veiklose, ar kitoks teisėtas nurodymas rinkti informaciją apie kriminalinės žvalgybos objektus, siekiant išaiškinti ir patraukti atsakomybėn nusikalstamas veikas organizuojančius ir vykdančius asmenis.

24. **Vidaus saugumas** – visuma veiksmų ir priemonių, kuriais siekiama užkirsti kelią neigiamiems išorės ir vidaus veiksniams, keliantiems grėsmę kriminalinės žvalgybos subjektų personalo administravimui, infrastruktūrai, informacijos saugumui, vykdomų funkcijų efektyvumui ir nusikalstamoms veikoms, nukreiptoms prieš kriminalinės žvalgybos darbuotojus, jų šeimos narius ir turtą, kai tokios veikos yra susijusios su kriminalinės žvalgybos darbuotojų profesine veikla, ir kuriais siekiama šalinti tokias grėsmes tam, kad būtų užtikrinta kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų ir kriminalinės žvalgybos subjektų veikla.

3 straipsnis. Teisiniai kriminalinės žvalgybos pagrindai ir principai

1. Kriminalinės žvalgybos subjektai vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais.

2. Kriminalinė žvalgyba grindžiama teisėtumo, žmogaus teisių ir laisvių užtikrinimo, proporcingumo, viešojo intereso apsaugos, konspiracijos, konfidencialumo, viešų ir slaptų veiksmų derinimo principais.

4 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos uždaviniai

Kriminalinės žvalgybos uždaviniai yra šie:

- 1) nusikalstamų veikų išaiškinimas, taip pat rengiančių, darančių ar padariusių nusikalstamas veikas asmenų nustatymas;
- 2) asmenų apsauga nuo nusikalstamo poveikio;
- 3) asmenų, kurie slapstosi nuo ikiteisminio tyrimo ar teismo, nuteistų, dingusių be žinios asmenų, taip pat asmenų, kuriems pradėtas procesas taikyti priverčiamąsias medicinos priemones ar šios priemonės jau pritaikytos paieška;
- 4) daiktų, pinigų, vertybinių popierių, kito turto, susijusio su nusikalstamų veikų padarymu, paieška;
- 5) kriminalinės žvalgybos subjektų vidaus saugumo užtikrinimas;
- 6) nusikalstamų veikų prevencija.

5 straipsnis. Žmogaus teisių ir laisvių apsauga vykdant kriminalinę žvalgybą

1. Kriminalinės žvalgybos metu negali būti pažeistos žmogaus teisės ir laisvės. Atskiri šių teisių ir laisvių ribojimai yra laikini ir gali būti taikomi tik įstatymų nustatyta tvarka, siekiant apginti kito asmens teises ir laisves, nuosavybę, visuomenės ir valstybės saugumą.
2. Kriminalinė žvalgyba vykdoma neatsižvelgiant į asmenų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras.
3. Draudžiama taikyti kriminalinę žvalgybą Respublikos Prezidentui.
4. Kriminalinės žvalgybos subjektams draudžiama provokuoti asmenis padaryti nusikalstamas veikas, kurių prieš tai neketino padaryti.
5. Tais atvejais, kai nustatoma, kad yra pažeistos žmogaus teisės ir laisvės, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos teisės aktų nustatyta tvarka privalo atkurti pažeistas teises ir laisves, sunaikinti surinktus duomenis ir, jei asmuo patyrė neigiamas pasekmes, atlyginti dėl to atsiradusią žalą šio įstatymo 23 straipsnio 11 ir 13 dalyse nustatyta tvarka.
6. Jeigu įgyvendinant kriminalinės žvalgybos kontrolę nustatoma, kad kriminalinės žvalgybos metu buvo pažeistos žmogaus teisės ir laisvės, apie tai informuojamas kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovas ir generalinis prokuroras ar jo įgaliotas Generalinės prokuratūros prokuroras. Kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovas privalo informuoti asmenį apie jo atžvilgiu kriminalinės žvalgybos metu padarytus pažeidimus, išskyrus šio įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus, kuriems esant informacija pateikiama tik išnykus nurodytoms grėsmėms.
7. Asmuo, turintis pagrindą manyti, kad taikant jo atžvilgiu kriminalinę žvalgybą kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmai pažeidė jo teises ir laisves, gali apskųsti šiuos veiksmus šio įstatymo 23 straipsnyje nustatyta tvarka.

ANTRASIS SKIRSNIS KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS SUBJEKTŲ TEISĖS IR PAREIGOS

6 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos subjektų teisės

1. Kriminalinės žvalgybos subjektai Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka turi teisę:
  - 1) steigti ir tvarkyti kriminalinės žvalgybos informacinę sistemą;
  - 2) steigti kriminalinei žvalgybai palankias sąlygas sudarančius juridinius asmenis ir vykdyti ūkinę komercinę veiklą;
  - 3) gavę juridinio asmens sutikimą, gaminti ir naudoti kriminalinei žvalgybai juridinio asmens registravimo ir skiriamuosius ženklus, dokumentus, dokumentų blankus, jų rekvizitus, valstybinius transporto priemonių registravimo numerių ženklus;
  - 4) gaminti ir naudoti kriminalinei žvalgybai asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus, dokumentų blankus ir jų rekvizitus.
2. Jeigu turima informacijos apie kriminalinės žvalgybos objektus, kriminalinės žvalgybos subjektai turi teisę:

1) naudoti kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus, kai pagal jų naudojimo pobūdį ir (ar) trukmę nereikalinga prokuroro ar teismo sankcija;

2) naudoti technines priemones bendra tvarka;

3) užmegzti ryšius su asmenimis, tapusiais kriminalinės žvalgybos objektais;

4) naudotis asmenų pagalba kriminalinės žvalgybos uždaviniams įgyvendinti;

5) naudotis specialistų paslaugomis kriminalinės žvalgybos uždaviniams įgyvendinti;

6) slapta gauti asmens pirštų atspaudų, balso, kvapo ir kitus pavyzdžius tyrimams;

7) pagal legendą naudoti dokumentus, būtinus vykdant agentūrinę veiklą sulaikytiems ar suimtiems asmenims;

8) naudoti poligrafą Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo nustatyta tvarka gali šio tyrimo subjekto statusą turintys kriminalinės žvalgybos subjektai;

9) teisės aktų nustatyta tvarka neatlygintinai gauti duomenis iš pagrindinių valstybės ir žinybinių registų, informacinių sistemų ir duomenų bazių;

10) gauti iš fizinių ir juridinių asmenų kriminalinei žvalgybai reikalingą informaciją, išskyrus informaciją, kuriai gauti pagal įstatymus reikalinga motyvuota teismo nutartis;

11) atlikti visuomenės informavimo priemonėse skleidžiamos viešosios informacijos stebėseną;

12) naudoti kriminalinės žvalgybos informacinės sistemos duomenis;

13) naudoti bet kokio pobūdžio medžiagas ar kitus žymėjimo būdus, nesukeliantis pavojaus žmogaus gyvybei ar sveikatai, skirtus įvairiems objektams žymėti, siekiant juos išskirti iš rūšinių objektų visumos ir identifikuoti;

14) Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir teisės aktų numatytais atvejais bendradarbiauti su užsienio valstybių teisėsaugos institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis, Europos Sąjungos agentūromis, teikti paramą vieni kitiems, keistis kriminalinės žvalgybos ir kita informacija;

15) naudoti kriminalinės žvalgybos tyrimams ir uždaviniams įgyvendinti žvalgybos institucijų patikėtą žvalgybos informaciją.

3. Kriminalinės žvalgybos subjektai, kai yra šio įstatymo nustatyti kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindai ir yra gauta prokuroro ar teismo sankcija, be teisių, nurodytų šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, taip pat turi teisę:

1) gauti informaciją iš ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, Lietuvos banko, finansų įmonių ir kredito įstaigų, taip pat iš kitų juridinių asmenų turimą informaciją, kuriai gauti reikalinga motyvuota teismo nutartis;

2) specialia tvarka panaudoti technines priemones, atlikti slaptą pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūrą, pašto siuntų kontrolę ir paėmimą, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slaptą kontrolę;

3) slapta patekti į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemones, taip pat atlikti jų apžiūrą, paimti tirti dokumentus, daiktus, medžiagų pavyzdžius, kitus kriminalinei žvalgybai reikalingus objektus ir juos apžiūrėti ir (ar) pažymėti, neskelbdami apie jų paėmimą;

4) naudoti kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus: kontroliuojamąjį gabenimą, nusikalstamos veikos imitavimą, sekimą, teisėsaugos institucijų užduotį.

4. Kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos nustato šio straipsnio 2 ir 3 dalyse išvardytų teisių įgyvendinimo tvarką.

7 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos subjektų pareigos

1. Vykdydami kriminalinę žvalgybą, kriminalinės žvalgybos subjektai privalo:

1) užtikrinti asmens teisių ir teisėtų interesų apsaugą;

2) saugoti kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių ir kitų kriminalinės žvalgybos veikloje dalyvaujančių asmenų teises ir teisėtus interesus ir garantuoti slapto bendradarbiavimo konfidencialumą;

3) vykdyti kriminalinę žvalgybą tik tuo atveju, kai kitais būdais neįmanoma apginti asmens ar

valstybės interesus;

4) nutraukti kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų ir priemonių naudojimą, kai paaiškėja, kad informacija apie kriminalinės žvalgybos objektą nepasitvirtino arba kriminalinės žvalgybos uždaviniai nebus įgyvendinti;

5) kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų nustatyta tvarka fiksuoti kriminalinės žvalgybos metu gautą informaciją bei kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų ir priemonių panaudojimą;

6) įgyvendinti kriminalinės žvalgybos vidaus kontrolę ir užtikrinti galimybę atlikti kriminalinės žvalgybos išorės kontrolę;

7) užtikrinti kriminalinės žvalgybos informacijos saugumą;

8) užtikrinti, kad visa kriminalinės žvalgybos informacija būtų renkama tik siekiant įgyvendinti kriminalinės žvalgybos uždavinius, o gauta informacija būtų naudojama pagal paskirtį šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kriminalinės žvalgybos subjektai, vykdydami kriminalinę žvalgybą, pagal kompetenciją, galimybes ir tikslingumą bendradarbiauja, teikia paramą vieni kitiems ir keičiasi kriminalinės žvalgybos informacija.

3. Kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų vadovai nustato kriminalinės žvalgybos subjektų vidaus kontrolės tvarką.

TREČIASIS SKIRSNIS

KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS TYRIMAS

8 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindai

1. Kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas, kai:

1) turima informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą labai sunkų ar sunkų nusikaltimą arba apie apysunkius nusikaltimus, numatytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 131 straipsnyje, 145 straipsnio 2 dalyje, 146 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 151¹, 153, 172, 173, 174, 175 ir 175¹ straipsniuose, 178 straipsnio 2 dalyje, 180 straipsnio 1 dalyje, 181 straipsnio 1 dalyje, 182¹ straipsnyje, 187 straipsnio 2 dalyje, 189 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 189¹ straipsnyje, 198 straipsnio 2 dalyje, 199 straipsnio 1 dalyje, 199¹ straipsnio 1 dalyje, 199² straipsnio 1 dalyje, 200 straipsnio 1 dalyje, 213 straipsnio 1 dalyje, 214 ir 215 straipsniuose, 225 straipsnio 1 dalyje, 226 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 227 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 228 straipsnio 1 dalyje, 228¹, 240, 250¹, 250³ ir 250⁶ straipsniuose, 251 straipsnio 1 dalyje, 253 straipsnio 1 dalyje, 256 straipsnio 1 dalyje, 266 straipsnio 2 dalyje, 300 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 301 straipsnio 2 dalyje, 302 straipsnio 2 dalyje, 307 straipsnio 1 ir 2 dalyse, 309 straipsnio 3 dalyje, arba apie šiuos nusikaltimus rengiančius, darančius ar padariusius asmenis;

2) pasislepia įtariamasis, kaltinamasis, nuteistasis arba asmuo, kuriam pradėtas procesas taikyti priverčiamąsias medicinos priemones ar šios priemonės jau pritaikytos;

3) dingsta be žinios asmuo;

4) vykdoma asmenų apsauga nuo nusikalstamo poveikio;

5) į organizuotų nusikalstamų grupių sąrašą įtrauktos organizuotos nusikalstamos grupės nariui ar su ja susijusiam asmeniui taikomos organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės.

2. Kriminalinės žvalgybos tyrimą gali atlikti ir Antrojo operatyvinių tyrimų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos ir Valstybės saugumo departamento padaliniai, kai gaunama duomenų apie Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 114, 118, 119, 121, 122, 124, 125, 126, 296 ir 297 straipsniuose numatytas nusikalstamas veikas arba apie jas rengiantį, darantį ar padariusį asmenį.

3. Jeigu atliekant ar pabaigus kriminalinės žvalgybos tyrimą paaiškėja nusikalstamos veikos požymiai, tuojau pat pradedamas ikiteisminis tyrimas. Ikiteisminis tyrimas gali būti nepradėtas išimtiniais atvejais, kai gali kilti pavojus kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių saugumui ir (ar) kriminalinės žvalgybos subjekto teisėtiems interesams ir (ar) tyrimo sėkmei. Kriminalinės

žvalgybos subjektas apie tai praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui, kuris priima sprendimą dėl tolesnio kriminalinės žvalgybos tyrimo, vadovaudamasis Generalinės prokuratūros, suderinusios su kriminalinės žvalgybos pagrindinėmis institucijomis, nustatyta tvarka, iki nurodytas pavojus bus pašalintas.

4. Vykdamt kriminalinę žvalgybą, kriminalinės žvalgybos subjektai tvarko bylas, kurių kategorijas nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, suderinusios su generaliniu prokuroru.

9 straipsnis. Informacijos gavimas iš ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, Lietuvos banko, finansų įmonių ir kredito įstaigų, taip pat iš kitų juridinių asmenų

1. Prokurorų motyvuotu teikimu, parengtu pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokių veiksmų atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas, apygardų teismų pirmininkų įgalioti teisėjai priima nutartį, kai prašoma:

1) gauti informaciją apie elektroninių ryšių paslaugų naudotojų srauto duomenis iš ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas;

2) gauti informaciją apie fizinio ar juridinio asmens ūkines, finansines operacijas, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimą iš Lietuvos banko, finansų įmonių ir kredito įstaigų, taip pat iš kitų juridinių asmenų;

3) gauti kitą informaciją, kurią turi juridiniai asmenys ir kuriai gauti reikalinga motyvuota teismo nutartis.

2. Neatidėliotinais atvejais šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus leidžiama atlikti pagal prokuroro nutarimą. Tokiu atveju ši nutarimą priėmęs prokuroras per 48 valandas nuo nutarimo priėmimo šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka kreipiasi į apygardos teismą dėl šio veiksmo taikymo teisėtumo patvirtinimo. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Teisėjas per 7 darbo dienas nuo reikiamos medžiagos gavimo dienos priima motyvuotą nutartį, kuri gali būti skundžiama šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka. Skundo padavimas sustabdo šios nutarties vykdymą. Teismui nepatvirtinus nutarimo teisėtumo, gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais, suderinus su Lietuvos apeliacinio teismo pirmininku ar šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku, motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kriminalinės žvalgybos priemonių atlikimo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme, išskyrus atvejus, kai tuo pačiu klausimu jau buvo priimta neigiamą motyvuota nutartis bet kuriame apygardos teisme ir nepateikiama naujų ar papildomų faktinių duomenų.

4. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusių pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas gauti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, ir siekiamas rezultatas;

3) prašomos pateikti informacijos mastas..

5. Priėmus motyvuotą nutartį dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos gavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarties gavimo išsiunčia (perduoda) teikimą teikusiam prokurorui.

6. Jeigu prokuroras atsisako kreiptis į teismą dėl veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas per 10 darbo dienų nuo prokuroro nutarimo gavimo dienos turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

7. Jeigu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti

sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos gavimą, teikimą teikiantis prokuroras per 10 darbo dienų nuo teisėjo sprendimo gavimo dienos gali apskusti sprendimą Lietuvos apeliaciniam teismui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko įgaliotas teisėjas turi išnagrinėti skundą per 7 darbo dienas nuo skundai nagrinėti reikiamos medžiagos gavimo dienos. Lietuvos apeliacinio teismo sprendimas yra galutinis.

8. Siekiant gauti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, ūkio subjektams, teikiantiems elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, Lietuvos bankui, finansų įmonėms ir kredito įstaigoms ar kitiems juridiniams asmenims pateikiamas pranešimas, kuriame nurodomi teikimo numeris, nutarties priėmimo data, nutartį priėmęs teismas ir kokią informaciją prašoma pateikti, o neatidėliotinais atvejais, kai prokuroras priima nutarimą, pranešime nurodomi nutarimo numeris ir data, nutarimą priėmęs prokuroras. Už šio pranešimo turinio atitiktį teismo nutarčiai ar prokuroro nutarimui įstatymų nustatyta tvarka atsako pranešimą teikiantis pareigūnas. Šioje dalyje nurodyti subjektai šio pranešimo turinio negali atskleisti asmenims, dėl kurių pateiktas prašymas. Apie tai pažymima pranešime.

9. Informacijai, tiesiogiai susijusiai su telefono ryšio numeriais ar elektroninių ryšių tinklo galiniais įrenginiais, telefono ryšio numerio, elektroninio pašto adreso ar tinklo galinio įrenginio priklausomybe, taip pat su fizinio ar juridinio asmens sąskaitų numeriais ar banko sąskaitų arba finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių priklausomybe ir asmenimis, kuriems suteikta teisė ją disponuoti, gauti teisės aktų nustatyta tvarka teismo nutartis nereikalinga. Informacija apie elektroninių ryšių paslaugų naudotojų srauto duomenis, ūkines, finansines operacijas, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimą, tiesiogiai susijusius su asmeniu, gali būti renkama ir šio asmens prašymu ar sutikimu. Ši informacija teikiama pagal kriminalinės žvalgybos subjektų pareigūnų prašymus. Kai dėl informacijos kreipiamasi asmens prašymu ar sutikimu, pateikiamas ir šio asmens prašymo ar sutikimo nuorašas, patvirtintas prašymą pateikti informaciją pateikiančio pareigūno.

10. Kita kriminalinei žvalgybai reikalinga informacija iš juridinių asmenų, kuriai gauti motyvuota teismo nutartis nereikalinga, gaunama kriminalinės žvalgybos subjekto prašymu.

10 straipsnis. Techninių priemonių panaudojimas specialia tvarka, slapta pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūra, pašto siuntų kontrolė ir paėmimas, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slapta kontrolė

1. Techninių priemonių panaudojimą specialia tvarka, slapta pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūrą, pašto siuntų kontrolę ir paėmimą, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slapta kontrolę motyvuota nutartimi sankcionuoja apygardų teismų pirmininkų įgalioti teisėjai pagal prokurorų motyvuotus teikimus, parengtus pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokių veiksmų atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas. Elektroninių ryšių tinklais perduodamos asmenų informacijos turinio kontrolė ir jos fiksavimas, net ir žinant apie tokią kontrolę vienam iš jų, reikalauja motyvuotos teismo nutarties, išskyrus atvejus, kai asmuo paprašo arba sutinka su tokia kontrole ar fiksavimu nesinaudojant ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, paslaugomis ir įrenginiais.

2. Neatidėliotinais atvejais šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus leidžiama atlikti pagal prokuroro nutarimą. Tokiu atveju, šį nutarimą priėmęs prokuroras, per 48 valandas nuo nutarimo priėmimo šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka kreipiasi į apygardos teismą dėl šio veiksmo taikymo teisėtumo patvirtinimo. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Teisėjas per 7 darbo dienas nuo reikiamos medžiagos gavimo dienos priima motyvuotą nutartį, kuri gali būti skundžiama šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka. Skundo padavimas sustabdo šios nutarties vykdymą. Teismui nepatvirtinus nutarimo teisėtumo, veiksmai nutraukiami, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais, suderinus su Lietuvos apeliacinio teismo pirmininku ar šio teismo

Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku, motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kriminalinės žvalgybos priemonių atlikimo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme, išskyrus atvejus, kai tuo pačiu klausimu jau buvo priimta neigiama motyvuota nutartis bet kuriame apygardos teisme ir nepateikiama naujų ar papildomų faktinių duomenų.

4. Teikime nurodoma:

1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;

2) turimi duomenys apie kriminalinės žvalgybos objektus;

3) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, ir siekiamas rezultatas;

4) numatoma šio straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų atlikimo trukmė.

5. Techninių priemonių panaudojimas specialia tvarka, slapta pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūra, pašto siuntų kontrolė ir paėmimas, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slapta kontrolė sankcionuojami ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas ta pačia tvarka kaip ir skyrimas. Bendras laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 24 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas dėl turimos informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą arba dėl organizuotos grupės, nusikalstamo susivienijimo, antikonstitucinės organizacijos ar teroristinės grupės nusikalstamos veiklos, arba kai yra kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindų, numatytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose. Šiais atvejais techninių priemonių panaudojimą specialia tvarka, slaptą pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūrą, pašto siuntų kontrolę ir paėmimą, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slaptą kontrolę ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui prokuroro teikimu sankcionuoja apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas.

6. Priėmus motyvuotą nutartį dėl techninių priemonių panaudojimo specialia tvarka, slaptos pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūros, pašto siuntų kontrolės ir paėmimo, susirašinėjimo ir kitokio susižinojimo slaptos kontrolės sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarties gavimo išsiunčia (perduoda) teikimą teikusiam prokurorui.

7. Jeigu prokuroras atsisako kreiptis į teismą dėl veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas per 10 darbo dienų nuo prokuroro nutarimo gavimo dienos turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu šio straipsnio 1 ar 5 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras gali per 10 darbo dienų nuo sprendimo gavimo dienos apskųsti sprendimą Lietuvos apeliaciniam teismui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko įgaliotas teisėjas turi išnagrinėti skundą per 7 darbo dienas nuo skundui nagrinėti reikiamos medžiagos gavimo dienos. Lietuvos apeliacinio teismo sprendimas yra galutinis.

9. Jeigu teismas priima nutartį, o neatidėliotinais atvejais prokuroras priima nutarimą, Vyriausybės įgaliota institucija praneša ūkio subjektui, teikiančiam elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, apie jo tinkle vykdomą techninių priemonių panaudojimą specialia tvarka, nurodydama teikimo numerį, nutarties priėmimo datą ir nutartį priėmusį teismą ar prokuroro nutarimo datą, jį priėmusį prokurorą ir veiksmų taikymo trukmę. Už pranešimo, skirtą ūkio subjektui, teikiančiam elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, turinio atitiktį teismo nutarčiai įstatymų nustatyta tvarka atsako pranešimą teikiantis pareigūnas. Ūkio subjektas, teikiantis elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, privalo sudaryti techninę galimybę atlikti elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos kontrolę.

10. Į ūkio subjekto, teikiančio elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, tinklą siunčiamos techninės komandos pradėti ar nutraukti pasiklausymą ar kitą elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos kontrolę saugomos taip, kad siųstų ir gautų komandų duomenų

negalėtų pakeisti komandą siuntęs kriminalinės žvalgybos subjektas ar komandą gavęs ūkio subjektas, teikiantis elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas. Vyriausybės įgaliota institucija privalo sudaryti galimybę generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui prieiti prie duomenų laikmenos, kurioje užfiksuotos šios komandos.

11. Kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas priima nutarimą pradėti slapta kontroliuoti per teismo sankcionuotą laikotarpį nustatytus asmens naudojamus telefono ryšio numerius, tinklo galinius įrenginius, sąskaitas, finansines ir (ar) mokėjimo priemones. Priimto nutarimo vieną egzempliorių kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas išsiunčia (perduoda) teikimą teismui pateikiamam prokurorui, o jeigu teikimą teismui pateikė apygardos prokuratūros prokuroras, ir įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui. Nutarimas išsiunčiamas (perduodamas) ne vėliau kaip per 24 valandas po to, kai kriminalinės žvalgybos subjekto vadovo ar jo įgalioto vadovo pavaduotojo nutarimu pradėta telefono ryšio numerių, tinklo galinių įrenginių, sąskaitų, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių slapta kontrolė ir fiksavimas. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, nutarimas išsiunčiamas (perduodamas) ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos.

12. Slaptą pašto siuntų ir jų dokumentų apžiūros, pašto siuntų kontrolės ir paėmimo tvarką nustato Vyriausybė, suderinusi su Generaline prokuratūra. Fizinio ar juridinio asmens ūkinių, finansinių operacijų, finansinių ir (ar) mokėjimo priemonių panaudojimo kontrolės ir fiksavimo tvarką nustato Vyriausybė, suderinusi su Lietuvos banku ir Generaline prokuratūra.

11 straipsnis. Slaptas pateikimas į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemones

1. Slapta pateikti į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemones, taip pat atlikti jų apžiūrą, paimti tirti dokumentus, daiktus, medžiagų pavyzdžius, kitus kriminalinei žvalgybai reikalingus objektus ir juos apžiūrėti ir (ar) pažymėti, neskelbiant apie jų paėmimą, motyvuota nutartimi sankcionuoja apygardų teismų pirmininkų įgalioti teisėjai pagal prokurorų motyvuotus teikimus, parengtus pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokių veiksmų atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas.

2. Neatidėliotinais atvejais šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus leidžiama atlikti pagal prokuroro nutarimą. Tokiu atveju, šį nutarimą priėmęs prokuroras, per 48 valandas nuo nutarimo priėmimo šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka kreipiasi į apygardos teismą dėl šio veiksmo taikymo teisėtumo patvirtinimo. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Teisėjas per 7 darbo dienas nuo reikiamos medžiagos gavimo dienos priima motyvuotą nutartį, kuri gali būti skundžiama šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka. Skundo padavimas sustabdo šios nutarties vykdymą. Teismui nepatvirtinus nutarimo teisėtumo, veiksmai nutraukiami, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais, suderinus su Lietuvos apeliacinio teismo pirmininku ar šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku, motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kriminalinės žvalgybos priemonių atlikimo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme, išskyrus atvejus, kai tuo pačiu klausimu jau buvo priimta neigiama motyvuota nutartis bet kuriame apygardos teisme ir nepateikiama naujų ar papildomų faktinių duomenų.

4. Teikime nurodoma:

- 1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;
  - 2) asmens būsto, tarnybinių ir kitų patalpų, uždarytų teritorijų, transporto priemonių, kurios bus slapta apžiūrimos, dokumentų, daiktų, medžiagų pavyzdžių, kitų objektų apibūdinimas;
  - 3) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas atlikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, ir siekiamas rezultatas;
  - 4) numatoma šio straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų atlikimo trukmė.
5. Slaptas pateikimas į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas,

transporto priemonės, jų apžiūra, dokumentų, daiktų, medžiagų pavyzdžių, kitų kriminalinei žvalgybai reikalingų objektų paėmimas tirti ar juos apžiūrėti ir (ar) pažymėti, neskelbiant apie jų paėmimą, sankcionuojami ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas ta pačia tvarka kaip ir skyrimas. Bendras laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 24 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas dėl turimos informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą arba dėl organizuotos grupės, nusikalstamo susivienijimo, antikonstitucinės organizacijos ar teroristinės grupės nusikalstamos veiklos, arba kai yra kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindų, numatytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose. Šiais atvejais slapta patekimą į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemonės ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui prokuroro teikimu sankcionuoja apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas.

6. Priėmus motyvuotą nutartį dėl slapto patekimo į asmens būstą, tarnybines ir kitas patalpas, uždaras teritorijas, transporto priemonės, taip pat atlikimo jų apžiūros, paėmimo tirti dokumentus, daiktus, medžiagų pavyzdžius ir kitus kriminalinei žvalgybai reikalingus objektus ir jų apžiūros ir (ar) pažymėjimo, neskelbiant apie jų paėmimą, sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarties gavimo išsiunčia (perduoda) teikimą teikusiam prokurorui.

7. Jeigu prokuroras atsisako kreiptis į teismą dėl veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas per 10 darbo dienų nuo prokuroro nutarimo gavimo dienos turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu šio straipsnio 1 ar 5 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras per 10 darbo dienų nuo sprendimo gavimo dienos gali apskųsti sprendimą Lietuvos apeliaciniam teismui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko įgaliotas teisėjas turi išnagrinėti skundą per 7 darbo dienas nuo skundai nagrinėti reikiamos medžiagos gavimo dienos. Lietuvos apeliacinio teismo sprendimas yra galutinis.

12 straipsnis. Teisėsaugos institucijų užduotys

1. Teisėsaugos institucijos užduotį motyvuota nutartimi sankcionuoja apygardų teismų pirmininkų įgalioti teisėjai pagal prokuroro motyvuotus teikimus, parengtus pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokių veiksmų atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas, kai būtina kriminalinės žvalgybos slaptajam dalyviui dalyvaujant nusikalstamo susivienijimo ar organizuotos grupės veikloje ir jų daromose nusikalstamose veiklose rinkti informaciją apie kriminalinės žvalgybos objektus, siekiant išaiškinti ir patraukti atsakomybėn nusikalstamas veikas organizuojančius ir vykdančius asmenis.

2. Neatidėliotinais atvejais šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus leidžiama atlikti pagal prokuroro nutarimą. Tokiu atveju, ši nutarimą priėmęs prokuroras, per 48 valandas nuo nutarimo priėmimo šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka kreipiasi į apygardos teismą dėl šio veiksmo taikymo teisėtumo patvirtinimo. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Teisėjas per 7 darbo dienas nuo reikiamos medžiagos gavimo dienos priima motyvuotą nutartį, kuri gali būti skundžiama šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka. Skundo padavimas sustabdo šios nutarties vykdymą. Teismui nepatvirtinus nutarimo teisėtumo, veiksmai nutraukiami, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais, suderinus su Lietuvos apeliacinio teismo pirmininku ar šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku, motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kriminalinės žvalgybos priemonių atlikimo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme,

išskyrus atvejus, kai tuo pačiu klausimu jau buvo priimta neigiama motyvuota nutartis bet kuriame apygardos teisme ir nepateikiama naujų ar papildomų faktinių duomenų.

4. Teikime nurodoma:

- 1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;
- 2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas vykdyti teisėsaugos institucijos užduotį, ir siekiamas rezultatas;
- 3) duomenys apie slaptąją kriminalinės žvalgybos dalyvį, kuris vykdys teisėsaugos institucijos užduotį;
- 4) leidžiami atlikti veiksmai ir jų ribos pagal Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytas nusikalstamas veikas ir (ar) kitų teisės pažeidimų požymius;
- 5) duomenys apie organizuotą grupę ar nusikalstamą susivienijimą, kuriuose dalyvaudamas slaptasis kriminalinės žvalgybos dalyvis vykdys veiksmus;
- 6) numatoma teisėsaugos institucijos užduoties vykdymo trukmė.

5. Teisėsaugos institucijos užduoties vykdymas sankcionuojamas ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas ta pačia tvarka kaip ir skyrimas. Bendras laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 24 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas dėl turimos informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą arba dėl organizuotos grupės, nusikalstamo susivienijimo, antikonstitucinės organizacijos ar teroristinės grupės nusikalstamos veiklos, arba kai yra kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindų, numatytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose. Šiais atvejais teisėsaugos institucijų užduotį ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui prokuroro teikimu sankcionuoja apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas.

6. Priėmus motyvuotą nutartį dėl teisėsaugos institucijos užduoties sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarties gavimo išsiunčia (perduoda) teikimą teikusiam prokurorui.

7. Jeigu prokuroras atsisako kreiptis į teismą dėl veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas per 10 darbo dienų nuo prokuroro nutarimo gavimo dienos turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu šio straipsnio 1 ar 5 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras gali per 7 darbo dienas nuo sprendimo gavimo dienos apskųsti sprendimą Lietuvos apeliaciniam teismui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko įgaliotas teisėjas turi išnagrinėti skundą per 7 darbo dienas nuo skundui nagrinėti reikiamos medžiagos gavimo dienos. Lietuvos apeliacinio teismo sprendimas yra galutinis.

9. Teisėsaugos institucijos užduotis gali būti atliekama be prokuroro ar teisėjo sankcijos, kai kriminalinės žvalgybos slaptasis dalyvis neatlieka nusikalstamų veikų ir (ar) kitų teisės pažeidimų.

10. Draudžiama veikti vykdant teisėsaugos institucijos užduotį, jeigu tai kelia tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai ar gali sukelti kitų sunkių padarinių.

11. Kriminalinės žvalgybos slaptasis dalyvis, prieš pradėdamas vykdyti teisėsaugos institucijos užduotį, pasirašytinai supažindinamas su teisėsaugos institucijos užduoties ribomis.

12. Teisėsaugos institucijų užduoties vykdymo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, suderinusios su generaliniu prokuroru ar jo įgaliotu Generalinės prokuratūros prokuroru.

13 straipsnis. Nusikalstamos veikos imitavimas

1. Nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus sankcionuoja apygardų teismų pirmininkų įgalioti teisėjai pagal prokurorų motyvuotus teikimus, parengtus pagal kriminalinės žvalgybos

subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokių veiksmų atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas.

2. Neatidėliotinais atvejais šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus leidžiama atlikti pagal prokuroro nutarimą. Tokiu atveju, šį nutarimą priėmęs prokuroras, per 48 valandas nuo nutarimo priėmimo šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka kreipiasi į apygardos teismą dėl šio veiksmo taikymo teisėtumo patvirtinimo. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Teisėjas per 7 darbo dienas nuo reikiamos medžiagos gavimo dienos priima motyvuotą nutartį, kuri gali būti skundžiama šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka. Skundo padavimas sustabdo šios nutarties vykdymą. Teismui nepatvirtinus nutarimo teisėtumo, veiksmai nutraukiami, o jų metu gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais, suderinus su Lietuvos apeliacinio teismo pirmininku ar šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku, motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kriminalinės žvalgybos priemonių atlikimo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme, išskyrus atvejus, kai tuo pačiu klausimu jau buvo priimta neigiama motyvuota nutartis bet kuriame apygardos teisme ir nepateikiama naujų ar papildomų faktinių duomenų.

4. Teikime nurodoma:

- 1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;
- 2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas taikyti nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus, ir siekiamas rezultatas;
- 3) duomenys apie asmenis, kuriems bus taikomi nusikalstamą veiką imituojantys veiksmai (kai tokie duomenys turimi);
- 4) atliekamų konkrečių nusikalstamą veiką imituojančių veiksmų ribos pagal Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytas nusikalstamas veikas ir (ar) kitų teisės pažeidimų požymius;
- 5) duomenys apie asmenis, kurie atliks nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus;
- 6) numatoma nusikalstamą veiką imituojančių veiksmų trukmė.

5. Nusikalstamą veiką imituojantys veiksmai sankcionuojami ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas ta pačia tvarka kaip ir skyrimas. Bendras laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 24 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas dėl turimos informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą arba dėl organizuotos grupės, nusikalstamo susivienijimo, antikonstitucinės organizacijos ar teroristinės grupės nusikalstamos veiklos, arba kai yra kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindų, numatytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose. Šiais atvejais nusikalstamų veikų imitavimą ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui prokuroro teikimu sankcionuoja apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas.

6. Priėmus motyvuotą nutartį dėl nusikalstamą veiką imituojančių veiksmų sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas arba įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną teikimo egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sankcionavimo išsiunčia (perduoda) teikimą teikusiam prokurorui.

7. Jeigu prokuroras atsisako kreiptis į teismą dėl veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas per 10 darbo dienų nuo prokuroro nutarimo gavimo dienos turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu šio straipsnio 1 ar 5 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras gali per 10 darbo dienų nuo sprendimo gavimo dienos apskųsti sprendimą Lietuvos apeliaciniam teismui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko įgaliotas teisėjas turi išnagrinėti skundą per 7 darbo dienas

nuo skundai nagrinėti reikiamos medžiagos gavimo dienos. Lietuvos apeliacinio teismo sprendimas yra galutinis.

9. Draudžiama atlikti nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus, kurie kelia tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai arba gali sukelti kitų sunkių padarinių. Asmuo, prieš pradėdamas nusikalstamą veiką imituojančius veiksmus, pasirašytinai supažindinamas su nusikalstamą veiką imituojančių veiksmų ribomis kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Kontroliuojamasis gabenimas

1. Kontroliuojamąjį gabenimą sankcionuoja apygardų teismų pirmininkų įgalioti teisėjai pagal prokurorų motyvuotus teikimus, parengtus pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokių veiksmų atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas.

2. Neatidėliotinais atvejais šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus leidžiama atlikti pagal prokuroro nutarimą. Tokiu atveju, šį nutarimą priėmęs prokuroras, per 48 valandas nuo nutarimo priėmimo šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka kreipiasi į apygardos teismą dėl šio veiksmo taikymo teisėtumo patvirtinimo. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Teisėjas per 7 darbo dienas nuo reikiamos medžiagos gavimo dienos priima motyvuotą nutartį, kuri gali būti skundžiama šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka. Skundo padavimas sustabdo šios nutarties vykdymą. Teismui nepatvirtinus nutarimo teisėtumo, gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais, suderinus su Lietuvos apeliacinio teismo pirmininku ar šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku, motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kriminalinės žvalgybos priemonių atlikimo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme, išskyrus atvejus, kai tuo pačiu klausimu jau buvo priimta neigiama motyvuota nutartis bet kuriame apygardos teisme ir nepateikiama naujų ar papildomų faktinių duomenų.

4. Teikime nurodoma:

- 1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;
- 2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas atlikti kontroliuojamąjį gabenimą, ir siekiamas rezultatas;
- 3) turimi duomenys apie fizinį ar juridinį asmenį (asmenis), kuris gabena kontroliuojamąjį objektą;
- 4) valstybės, iš kurių ir į kurias gabenamas kontroliuojamasis objektas, pavadinimas;
- 5) numatoma kontroliuojamojo gabenimo trukmė;
- 6) siekiamas rezultatas, taip pat kontroliuojamojo gabenimo tarpiniai ir galutiniai tikslai.

5. Kontroliuojamasis gabenimas sankcionuojamas ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas ta pačia tvarka kaip ir skyrimas. Bendras laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 24 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas dėl turimos informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą arba dėl organizuotos grupės, nusikalstamo susivienijimo, antikonstitucinės organizacijos ar teroristinės grupės nusikalstamos veiklos, arba kai yra kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindų, numatytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose. Šiais atvejais kontroliuojamąjį gabenimą ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui prokuroro teikimu sankcionuoja apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas.

6. Priėmus motyvuotą nutartį dėl kontroliuojamojo gabenimo sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sankcionavimo išsiunčia teikimą teikusiam prokurorui.

7. Jeigu prokuroras atsisako kreiptis į teismą dėl veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas per 10 darbo dienų nuo prokuroro nutarimo gavimo dienos turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą.

Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu šio straipsnio 1 ar 5 dalyje nurodytas teisėjas priima nutartį atsisakyti sankcionuoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, teikimą teikiantis prokuroras gali per 10 darbo dienų nuo sprendimo gavimo dienos apskųsti sprendimą Lietuvos apeliaciniam teismui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko įgaliotas teisėjas turi išnagrinėti skundą per 7 dienas nuo skundai nagrinėti reikiamos medžiagos gavimo dienos. Lietuvos apeliacinio teismo sprendimas yra galutinis.

9. Draudžiama atlikti kontroliuojamąjį gabenimą, jeigu tai kelia tiesioginį pavojų žmogaus gyvybei, sveikatai arba gali sukelti kitų sunkių padarinių.

10. Kontroliuojamasis gabenimas gali būti atliekamas tik tarptautinių sutarčių ar susitarimų pagrindu.

15 straipsnis. Sekimas

1. Sekimą motyvuota nutartimi sankcionuoja apygardų teismų pirmininkų įgalioti teisėjai pagal prokurorų motyvuotus teikimus, parengtus pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų pateiktus duomenis, kuriais patvirtinamas tokio veiksmo atlikimo būtinumas ir faktinis pagrindas.

2. Neatidėliotinais atvejais sekimą iki 3 dienų leidžiama atlikti pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų nutarimus. Tokiu atveju kriminalinės žvalgybos subjektų vadovai ar jų įgalioti vadovų pavaduotojai per 24 valandas kreipiasi į prokurorą, kuris per 48 valandas nuo nutarimo priėmimo šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka kreipiasi į apygardos teismą dėl šio veiksmo taikymo teisėtumo patvirtinimo. Jeigu terminas baigiasi poilsio ar švenčių dieną, teikimas pateikiamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po poilsio ar švenčių dienos. Teisėjas per 7 darbo dienas nuo reikiamos medžiagos gavimo dienos priima motyvuotą nutartį, kuri gali būti skundžiama šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka. Skundo padavimas sustabdo šios nutarties vykdymą. Teismui nepatvirtinus nutarimo teisėtumo, gauta informacija nedelsiant sunaikinama.

3. Konspiracijos tikslais, suderinus su Lietuvos apeliacinio teismo pirmininku ar šio teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininku, motyvuota nutartis dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kriminalinės žvalgybos priemonių atlikimo gali būti priimta bet kuriame apygardos teisme, išskyrus atvejus, kai tuo pačiu klausimu jau buvo priimta neigiama motyvuota nutartis bet kuriame apygardos teisme ir nepateikiama naujų ar papildomų faktinių duomenų.

4. Teikime nurodoma:

- 1) teikimą pateikusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos;
- 2) duomenys ir (ar) motyvai, kuriais pagrindžiamas būtinumas taikyti sekimą, ir siekiamas rezultatas;
- 3) duomenys apie objektą, kuriam bus taikomas sekimas;
- 4) numatoma sekimo trukmė.

5. Sekimas sankcionuojamas ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui. Šis laikotarpis gali būti pratęstas ta pačia tvarka kaip ir skyrimas. Bendras laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 24 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas dėl turimos informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą arba dėl organizuotos grupės, nusikalstamo susivienijimo, antikonstitucinės organizacijos ar teroristinės grupės nusikalstamos veiklos, arba kai yra kriminalinės žvalgybos tyrimo pagrindų, numatytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose. Šiais atvejais sekimą ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui prokuroro teikimu sankcionuoja apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus pirmininkas.

6. Priėmus motyvuotą nutartį dėl sekimo sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas arba įgaliotas vadovo pavaduotojas vieną nutarties egzempliorių ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nutarties gavimo išsiunčia (perduoda) teikimą teikusiam prokurorui.

7. Jeigu prokuroras atsisako kreiptis į teismą dėl veiksmų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje

sankcionavimo, kriminalinės žvalgybos subjekto vadovas ar įgaliotas vadovo pavaduotojas per 10 darbo dienų nuo prokuroro nutarimo gavimo dienos turi teisę kreiptis dėl teikimo sankcionavimo į aukštesnįjį kriminalinės žvalgybos subjektų veiksmų teisėtumą kontroliuojantį prokurorą. Sprendimą atsisakyti sankcionuoti nurodytus veiksmus priėmęs prokuroras apie atsisakymą praneša generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam Generalinės prokuratūros prokurorui.

8. Jeigu šio straipsnio 1 ar 5 dalyje nurodytas teisėjas priima motyvuotą nutartį atsisakyti sankcionuoti sekimą, teikimą teikiantis prokuroras per 10 darbo dienų nuo sprendimo gavimo dienos gali apskųsti sprendimą Lietuvos apeliaciniam teismui. Lietuvos apeliacinio teismo pirmininko įgaliotas teisėjas turi išnagrinėti skundą per 7 dienas nuo skundai nagrinėti reikiamos medžiagos gavimo dienos. Lietuvos apeliacinio teismo sprendimas yra galutinis.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ DALYVAVIMAS KRIMINALINĖJE ŽVALGYBOJE

16 straipsnis. Asmenų pagalba kriminalinėje žvalgyboje

1. Kriminalinė žvalgyba remiasi savanoriška, vieša ir slapta asmenų pagalba.
2. Aktyvi, veiksminga pagalba gali būti apmokama. Apmokėjimo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

17 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos slaptieji dalyviai

1. Kriminalinės žvalgybos slaptieji dalyviai yra kriminalinės žvalgybos subjektų darbuotojai, kurių tarnybinė priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra įslaptinta ir užšifruota, ir slapta su kriminalinės žvalgybos subjektais bendradarbiaujantys pilnamečiai asmenys, su kuriais kriminalinės žvalgybos subjektai sudarė rašytines slapto bendradarbiavimo sutartis arba kriminalinės žvalgybos subjekto darbuotojai sudarė žodinius slapto bendradarbiavimo susitarimus. Kriminalinės žvalgybos subjektai ir jų darbuotojai žodinių susitarimų ar rašytinių sutarčių negali sudaryti su asmenimis, kurie privalo išlaikyti išpažinties paslaptį. Žodinių slapto bendradarbiavimo susitarimų sudarymo tvarką ir sąlygas, rašytinių slapto bendradarbiavimo sutarčių sudarymo tvarką, sąlygas ir pavyzdines formas nustato atitinkamos kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

2. Kriminalinės žvalgybos subjektų darbuotojai, kurių tarnybinė priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra įslaptinta ir užšifruota, vykdydami kriminalinės žvalgybos subjektų užduotis, gali pagal legendą dirbti kituose juridiniuose asmenyse ir gauti už tai atlyginimą ar kitų piniginių lėšų, susijusių su jų įslaptintos veiklos atlikimu. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos ir kitų įstatymų ar statutų apribojimai dėl darbo kituose juridiniuose asmenyse ir darbo užmokesčio gavimo jiems netaikomi.

3. Kriminalinės žvalgybos slaptuosius dalyvius gina valstybė. Duomenys, galintys atskleisti kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių asmens tapatybę, sudaro valstybės paslaptį. Kilus pavojui kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių arba jų šeimos narių gyvybei, sveikatai, nuosavybei, kriminalinės žvalgybos subjektai, vadovaudamiesi įstatymais ir kitais teisės aktais, imasi reikiamų priemonių šių asmenų apsaugai užtikrinti.

4. Skundus dėl kriminalinės žvalgybos subjektų sudarytų rašytinių slapto bendradarbiavimo sutarčių arba žodinių slapto bendradarbiavimo susitarimų su asmenimis nagrinėja atitinkamos kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos. Skundą privaloma išnagrinėti per 30 dienų nuo jo gavimo dienos.

18 straipsnis. Pagal legendą naudojamų procesinių dokumentų, būtinų taikant suimtiems asmenims agentūrinę veiklą, rengimas

1. Pagal legendą naudojamus procesinius dokumentus, kuriems reikalinga teismo sankcija ir kurie būtini taikant suimtiems asmenims agentūrinę veiklą, sankcionuoja apylinkių teismų pirmininkai ar jų įgalioti pirmininkų pavaduotojai pagal kriminalinės žvalgybos subjektų vadovų

ar jų įgaliotų vadovų pavaduotojų motyvuotus teikimus, suderintus su prokuroru.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teikimų formą nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

PENKTASIS SKIRSNIS

KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS INFORMACIJOS IR ASMENS DUOMENŲ SAUGOJIMAS, NAUDOJIMAS IR NAIKINIMAS

19 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos informacijos saugojimas, naudojimas ir naikinimas

1. Kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos ir Kriminalinės žvalgybos subjektai kriminalinės žvalgybos informaciją tvarko šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka tik šio įstatymo nustatytais tikslais ir tik įgyvendindamos joms pavestus uždavinius. Jeigu tvarkant kriminalinės žvalgybos informaciją yra šio įstatymo ir kitų įstatymų prieštaravimų, taikomos šio įstatymo nuostatos.

2. Kriminalinės žvalgybos metu gauta informacija, susijusi su kriminalinės žvalgybos objektais ir uždaviniais – duomenys apie kriminalinius procesus, nusikalstamas veikas rengiančius, darančius ar padariusius asmenis, taip pat rizikos veiksniai, pavojus ir grėsmės, saugoma kriminalinės žvalgybos informacinėje sistemoje kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos nustatyta tvarka ir naudojama šiame straipsnyje nustatytais atvejais.

3. Kriminalinės žvalgybos informacija gali būti naudojama šiais atvejais:

- 1) kriminalinės žvalgybos uždaviniams įgyvendinti;
- 2) bendradarbiaujant kriminalinės žvalgybos subjektams;
- 3) pateikiant informaciją apie asmenį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatyta tvarka;
- 4) Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir kitų teisės aktų numatytais atvejais keičiantis kriminalinės žvalgybos informacija su užsienio valstybių teisėsaugos institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis ir Europos Sąjungos agentūromis;

5) šio straipsnio 5, 6 ir 7 dalyse numatytais atvejais ir kitais įstatymų numatytais atvejais.

4. Kai kriminalinės žvalgybos informacija panaudojama baudžiamajame procese, jos panaudojimo tvarką nustato generalinis prokuroras. Panaudojant kriminalinės žvalgybos informaciją baudžiamajame procese, turi būti apsaugoti kriminalinės žvalgybos subjektų teisėti interesai užtikrinant kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių saugumą ir neatskleidžiant informacijos apie naudojamąs technines priemones ir (ar) detalių duomenų apie kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų ir priemonių naudojimą.

5. Kriminalinės žvalgybos informacija generaliniam prokurorui ar jo įgaliotam prokurorui sutikus, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo sprendimu gali būti išslaptinama ir panaudota:

1) tiriant drausminius ir (ar) tarnybinius nusižengimus esant informacijai apie korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių turinčią veiką;

2) turto tyrimui dėl civilinio turto konfiskavimo atlikti, esant informacijai apie organizuoto nusikalstamumo, korupcinio, savanaudiško pobūdžio nusikalstamos veikos požymių turinčią veiką.

6. Kriminalinės žvalgybos informacija teikiama susipažinti Lietuvos Respublikos Prezidentui, Seimo Pirmininkui, Ministrui Pirmininkui.

7. Kriminalinės žvalgybos informacija teikiama kriminalinės žvalgybos kontrolę vykdančioms valstybės institucijoms ar šios veiklos kontrolę vykdyti įgaliotiems asmenims, esant motyvuotam jų rašytiniam prašymui, jeigu jiems teisės aktuose nustatytoms funkcijoms įgyvendinti ar sprendimams priimti nepakanka pateiktos susipažinti apibendrintos informacijos, parengtos kriminalinės žvalgybos informacijos pagrindu.

8. Kitoms valstybės institucijoms ir asmenims, nevykdantiems kriminalinės žvalgybos,

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka gali būti teikiama tik apibendrinta informacija, parengta kriminalinės žvalgybos informacijos pagrindu.

9. Šio straipsnio 6, 7 ir 8 dalyse numatytos kriminalinės žvalgybos informacijos pateikimo tvarką nustato Vyriausybė, suderinusi su Generaline prokuratūra.

10. Detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus ir priemones, kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų taikymo taktiką, taip pat kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių tapatybę bei detalią informaciją apie šių dalyvių kiekybinę ir personalinę sudėtį, neteikiami.

11. Kriminalinės žvalgybos metu ar pabaigus kriminalinės žvalgybos tyrimą nustačius, kad gauta kriminalinės žvalgybos informacija apie kriminalinės žvalgybos objektą nepasitvirtino arba kad kriminalinės žvalgybos uždaviniai nebus įgyvendinti, informacijos apie kriminalinės žvalgybos objektą rinkimas turi būti nedelsiant sustabdomas, o surinkta informacija nedelsiant sunaikinama, išskyrus dokumentus, kurių pagrindu tokia informacija buvo renkama, ir kurie naikinami kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos nustatyta ir su generaliniu prokuroru suderinta tvarka ir terminais.

20 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos informacijos, susijusios su asmens duomenimis, tvarkymas

1. Vykdydami šiame įstatyme numatytą veiklą, kriminalinės žvalgybos subjektai, renkamus asmens duomenis ir specialių kategorijų asmens duomenis tvarko kriminalinės žvalgybos uždavinių įgyvendinimo, kriminalinės žvalgybos subjektų teisių ir pareigų įgyvendinimo tikslais.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytais tikslais asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis įstatymo, reglamentuojančio asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinę apsaugą, nustatyta tvarka ir šiuo įstatymu.

3. Kriminalinės žvalgybos informacijos teikimas asmenims gali būti atidėtas, apribotas arba ši informacija gali būti neteikiama, asmenų teisės susipažinti su asmens duomenimis, reikalauti ištaisyti, ištrinti asmens duomenis arba apriboti jų tvarkymą gali būti apribotos visiškai ar iš dalies, atsižvelgiant į tai, ar asmeniui pateikus informaciją ir taip įgyvendinus jo teises, gali būti:

- 1) pažeisti valstybės nacionaliniai ar visuomenės saugumo interesai;
- 2) sukelta grėsmė kito asmens gyvybei ir sveikatai;
- 3) atskleista tarnybos ar valstybės paslaptis;

4) atskleista informacija apie kriminalinę žvalgybą ar detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus ir priemones, jų taikymo ir (ar) kriminalinės žvalgybos veiksmų atlikimo taktiką, kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių tapatybę, jų kiekybinę ir personalinę sudėtį;

- 5) padaryta žala nebaigtiems kriminalinės žvalgybos tyrimams;

4. Asmuo, pateikęs prašymą susipažinti su asmens duomenimis, turi būti informuojamas raštu, kad jo teisės gali būti įgyvendinamos, neįgyvendinamos arba įgyvendinamos iš dalies bei tokio sprendimo priežastys ir nurodoma jo teisė skusti atitinkamus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu tokios informacijos pateikimas yra negalimas pagal šio straipsnio 3 dalį, asmeniui yra pranešama apie tai, kad jo prašyme nurodytos aplinkybės yra ištirtos, nepateikiant informacijos kuri pakenktų šio straipsnio 3 dalyje nustatytiems ribojimams, ar iš kurios duomenų asmuo galėtų nustatyti ar jo asmens duomenys yra tvarkomi, ar ne.

5. Asmeniui galima nepateikti jokios informacijos iš kurios duomenų jis galėtų spręsti apie tai, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, ar ne, jeigu prašymu yra piktnaudžiaujama. Gali būti vertinama, jog asmuo savo prašymu piktnaudžiauja, kai:

- a) akivaizdžiai neketina naudotis savo teise susipažinti su asmens duomenimis;

b) prašymu tyčia trikdoma kriminalinės žvalgybos subjekto veikla siekiant sukelti veiklos sutrikimus;

c) tiesiogiai arba viešai nurodo, jog siekia sukelti kriminalinės žvalgybos subjekto veiklos trikdžius;

d) pareiškia akivaizdžiai nepagrįstus kaltinimus kriminalinės žvalgybos pagrindinei institucijai, kriminalinės žvalgybos subjektui ar atskiriems jos darbuotojams;

e) sistemiškai siunčia skirtingus prašymus, kurių visuma siekiama sukelti kriminalinės žvalgybos subjekto veiklos sutrikimus.

6. Sprendimą dėl šio straipsnio 3 dalyje nurodytos informacijos asmenims teikimo, atidėjimo, apribojimo, neteikimo priima ir atsakymą pateikia Kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos.

7. Jeigu baigus kriminalinės žvalgybos tyrimą kriminalinės žvalgybos informacija apie kriminalinės žvalgybos objektą nebuvo panaudota šio įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka, kriminalinės žvalgybos tyrimo metu surinkta informacija apie privatų asmens gyvenimą per 3 mėnesius turi būti sunaikinta kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos nustatyta tvarka.

8. Kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų veiksmai ar neveikimas, susijęs su informacijos teikimo asmenims atidėjimu, apribojimu, neteikimu ir (arba) su asmens duomenų tvarkymu kriminalinės žvalgybos uždavinių įgyvendinimo, kriminalinės žvalgybos subjektų teisių ir pareigų įgyvendinimo tikslais, gali būti skundžiami 23 straipsnyje nustatyta tvarka.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS FINANSAVIMAS

21 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos finansavimas

1. Kriminalinė žvalgyba finansuojama iš valstybės biudžeto pagal valstybės institucijų programų sąmatas. Kriminalinei žvalgybai skirtų lėšų išlaidų pagrindus ir panaudojimo tvarką nustato kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos. Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka kriminalinė žvalgyba gali būti finansuojama ir iš kitų šaltinių.

2. Kriminalinės žvalgybos metu gautos pajamos įtraukiamos į apskaitą kaip biudžetinių įstaigų pajamos ir Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka gali būti naudojamos šiai veiklai aprūpinti.

3. Centrinų įstaigų Centralizuotos vidaus audito tarnybos įgalioti darbuotojai visose centrinėms įstaigoms pavaldžioje ir (arba) jų valdymo sričiai priskirtose kriminalinės žvalgybos pagrindinėse institucijose, į kurių sudėtį įeina kriminalinės žvalgybos subjektai, ar šių institucijų vidaus audito tarnybų ar kiti tam įgalioti darbuotojai atlieka kriminalinės žvalgybos subjektų lėšų naudojimo vidaus auditą.

4. Prireikus Valstybės kontrolė atlieka kriminalinės žvalgybos subjektų lėšų naudojimo valstybinį auditą. Valstybės kontrolė apie kriminalinės žvalgybos subjektų lėšų naudojimo valstybinių auditų rezultatus informuoja šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje numatytą Seimo struktūrinį padalinį.

SEPTINTASIS SKIRSNIS KRIMINALINĖS ŽVALGYBOS KOORDINAVIMAS IR KONTROLĖ

22 straipsnis. Vidaus kontrolė

1. Kriminalinės žvalgybos vidaus kontrolę organizuoja kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų vadovai.

2. Kriminalinės žvalgybos slaptieji dalyviai ir informacija apie juos, kriminalinės žvalgybos tyrimo bylos ir kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdų ir priemonių taikymo taktika yra kriminalinės žvalgybos subjektų vidaus kontrolės objektas, išskyrus šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje numatytus atvejus.

3. Finansų ministras, teisingumo ministras ir vidaus reikalų ministras pagal savo kompetenciją koordinuoja ir prižiūri jiems pavaldžių kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų veiklą.

23 straipsnis. Kriminalinės žvalgybos koordinavimas ir teisėtumo kontrolė

1. Kriminalinės žvalgybos subjektų veiklą koordinuoja ir jų veiklos teisėtumą generalinio prokuroro nustatyta tvarka kontroliuoja prokurorai, dalyvaudami sankcionavime, gaudami informaciją apie kriminalinės žvalgybos tyrimo eigą ir rezultatus bei sprendimus, nagrinėdami asmenų skundus.

2. Vykdydamas šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, prokuroras turi teisę išreikalauti iš kriminalinės žvalgybos subjekto visą reikiamą kriminalinės žvalgybos informaciją, išskyrus duomenis, galinčius atskleisti kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių asmens tapatybę. Ši informacija turi būti pateikta prokurorui kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo sprendimu.

3. Prokuroras, išnagrinėjęs asmens skundą ir (ar) nustatęs, kad kriminalinė žvalgyba nebuvo vykdoma ar buvo vykdoma teisėtai, asmeniui praneša, kad jo skundas netenkinamas. Jei prokuroras nustato, kad netinkamai vykdomas šio įstatymo nuostatas yra pažeistos žmogaus teisės ir laisvės ir (ar) dėl to atsirado neigiamos pasekmės, priimamas sprendimas įpareigoti kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovą atlikti šio įstatymo 5 straipsnio 5 ir (ar) 6 dalyje išvardintus veiksmus.

4. Asmuo ar kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovas, nesutinkantis su prokuroro sprendimu, gali per 1 mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos paduoti skundą Lietuvos apeliaciniam teismui. Lietuvos apeliacinis teismas turi išnagrinėti skundą per 3 mėnesius nuo skundai nagrinėti reikiamos medžiagos gavimo dienos. Teismo sprendimo nuorašas išsiunčiamas suinteresuotiems asmenims.

5. Skundą nagrinėjantis teisėjas turi nedelsiant nusišalinti, jei:

- 1) jis skundą padavusio asmens atžvilgiu sankcionavo kriminalinės žvalgybos veiksmus;
- 2) egzistuoja kitos aplinkybės, kurios sukelia pagrįstų abejonių teisėjo šališkumu.

6. Teisėjas motyvuota nutartimi gali atsisakyti nagrinėti skundą, jeigu:

1) skundas ar prašymas yra akivaizdžiai nepagrįstas ar nepriklauso skundą nagrinėjančio teismo kompetencijai;

2) skundas ar prašymas paduotas praėjus nustatytam terminui;

3) skundas ar prašymas tuo pačiu klausimu jau buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme;

4) dėl skundo dalyko yra priimtas procesinis sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą.

7. Skundą nagrinėjantis teismas privalo patikrinti kriminalinės žvalgybos taikymo teisėtumą ir pagrįstumą ir turi teisę gauti iš kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų ir kriminalinės žvalgybos subjektų bei prokurorų kriminalinės žvalgybos informaciją, surinktą skundą padavusio asmens atžvilgiu, jei ji reikalinga išsamiam skundo išnagrinėjimui, o kriminalinės žvalgybos subjektai, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos ir prokurorai privalo teismui pateikti šią informaciją, įskaitant įslaptintą informaciją, išskyrus šio įstatymo 19 straipsnio 10 dalyje nustatytus duomenis.

8. Teikiančiam skundą asmeniui gali atstovauti advokatas.

9. Skundas nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka, asmenys į teismo posėdį nekviečiami ir teismo posėdis vyksta jiems nedalyvaujant.

10. Nustačius, kad kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo ar prokuroro sprendimai yra pagrįsti, asmeniui pranešama, kad jo skundas netenkinamas, nenurodant motyvų, kurie pakenktų šio įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatytiems ribojimams.

11. Nustačius, kad netinkamai vykdomas šio įstatymo nuostatas yra pažeistos skundą padavusio asmens teisės ir laisvės ir (ar) dėl to atsirado neigiamos pasekmės, teismas gali surengti žodinį procesą, kurio metu sprendžiamas žalos atlyginimo klausimas, ir į kurį kviečiami suinteresuoti asmenys, tačiau jų neatvykimas nekliudo nagrinėti skundą, jeigu jiems tinkamai ir laiku pranešta apie teismo posėdžio vietą, datą ir laiką, ir jeigu iš šių asmenų nėra gautas prašymas

atidėti teismo posėdį. Kai yra gautas prašymas atidėti teismo posėdį, skundas gali būti nagrinėjamas prašančiajam asmeniui nedalyvaujant, jeigu teismas, pripažinęs neatvykimo į teismo posėdį priežastis nesvarbiomis, atmets šį asmens prašymą. Skundą pateikęs asmuo ar jo atstovas gali būti išklausomi, tačiau jie nesupažindinami su Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka įslaptintais dokumentais.

12. Teismas išnagrinėjęs skundą, priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) atmesti skundą ir sprendimą palikti nepakeistą;
- 2) pakeisti kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo ar prokuroro sprendimą.
- 3) panaikinti kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos vadovo ar prokuroro sprendimą ir priimti naują sprendimą;
- 4) panaikinti teismo ir (ar) prokuroro sprendimus dėl kriminalinės žvalgybos veiksmų sankcionavimo ar pratęsimo, pripažinti kriminalinės žvalgybos subjekto sprendimus ir veiksmus neteisėtais, nurodyti kriminalinės žvalgybos subjektui sunaikinti apie asmenį surinktus duomenis ir (ar) nustatyti pinigų sumą žalai atlyginti.

13. Kai teismas pripažįsta kriminalinės žvalgybos subjekto sprendimus ir veiksmus neteisėtais, išsprendžia žalos atlyginimo klausimą ir žalos dydį, žala atlyginama Vyriausybės nustatyta tvarka.

14. Jeigu yra šio įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje numatyti atvejai, teismas gali atidėti sprendimo priėmimą ir informuoti asmenį, kad skundas netenkinamas, nenurodant motyvų, kurie pakenktų šio įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatytiems ribojimams. Išnykus pagrindams, teismas turi nedelsiant priimti šio straipsnio 12 dalyje numatytą sprendimą.

15. Asmuo, padavęs skundą ar prašymą, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos, dėl kurios paduotas skundas, vadovas ir prokuroras Lietuvos apeliacinio teismo nutartį per 1 mėnesį nuo jos gavimo dienos gali apskųsti Lietuvos Aukščiausiam Teismui. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas turi išnagrinėti skundą per 3 mėnesius nuo skundai nagrinėti reikiamos medžiagos gavimo dienos. Skundas nagrinėjamas šio straipsnio 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 dalyse nustatyta tvarka.

16. Lietuvos Aukščiausiam Teismui paduoti skundą galima tik dėl tų klausimų, kurie buvo nagrinėti Lietuvos apeliaciniame teisme. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas gali nepriimti nagrinėti skundo, jei nustatomos šio įstatymo 20 straipsnio 5 dalyje numatytos aplinkybės.

17. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

18. Pakartotiniai skundai nepriimami ir nenagrinėjami. Pakartotiniu laikomas skundas, kuris to paties asmens arba dėl tų pačių klausimų paduodamas antrą kartą, po to, kai teismai tai jau išnagrinėjo.

19. Jei yra pagrindo manyti ir kyla abejonių dėl kriminalinės žvalgybos veiksmų atlikimo teisėtumo teisme nagrinėjant administracinę, civilinę ar baudžiamąją bylą, kai baudžiamoji byla nagrinėjama pirma instancija, teismas (teisėjas), atsižvelgdamas į teismų kompetenciją pagal šį įstatymą, gali kreiptis į Lietuvos apeliacinį teismą su prašymu spręsti, ar nepažeistos šio įstatymo nuostatos.

24 straipsnis. Vyriausybės kontrolė

1. Vyriausybė vykdo kriminalinės žvalgybos kontrolę pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų nustatytą kompetenciją.

2. Vyriausybė koordinuoja kriminalinės žvalgybos subjektų ir jų pagrindinių institucijų veiklą, siekdama užtikrinti jų bendradarbiavimą ir sutelkti jų pastangas pagal kompetenciją veiksmingai spręsti aktualias nusikalstamumo ir valstybės saugumo problemas.

25 straipsnis. Parlamentinė kontrolė

1. Kriminalinės žvalgybos parlamentinę kontrolę vykdo Seimo statute nurodytas Seimo struktūrinis padalinys.

2. Seimo struktūrinio padalinio uždaviniai:

1) kontroliuoti konstitucinių teisių ir laisvių apsaugą vykdant kriminalinės žvalgybos veiklą;
 2) prižiūrėti, ar kriminalinės žvalgybos subjektų veikla atitinka Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, analizuoti kriminalinės žvalgybos subjektų finansinių išteklių naudojimo veiksmingumą ir racionalumą;

3) teikti pasiūlymus Seimui, Vyriausybei ir kitoms institucijoms dėl teisės aktų, reglamentuojančių kriminalinės žvalgybos veiklą, priėmimo ir tobulinimo;

4) analizuoti kriminalinę žvalgybą reglamentuojančių teisės aktų būklę, taip pat ar šie aktai atitinka įstatymų reikalavimus;

5) tirti galimus šio įstatymo pažeidimo ir kriminalinės žvalgybos subjektų nustatytų veiklos ribų peržengimo atvejus ir analizuoti kriminalinės žvalgybos pagrįstumą ir tikslingumą.

3. Seimo struktūrinio padalinio teisės:

1) išklausti kriminalinės žvalgybos subjektų, jų pagrindinių institucijų, prokurorų, ministerijų ir kitų valstybės institucijų informaciją bei pranešimus, kaip vykdomas šis įstatymas;

2) savo darbe pasitelkti profesionalius ekspertus, turinčius leidimus susipažinti su valstybės paslaptį sudarančia informacija;

3) reikalauti ir gauti iš Generalinės prokuratūros ir (ar) teismų pirmininkų, valstybės ir savivaldybių institucijų, organizacijų, kriminalinės žvalgybos subjektų, ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, dokumentų, paaiškinimų ir kitos informacijos, reikalingos kontrolei atlikti, išskyrus kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių tapatybę nustatančius duomenis bei detalią informaciją apie šių dalyvių kiekybinę ir personalinę sudėtį, kriminalinės žvalgybos tyrimo bylas ir kriminalinės žvalgybos veiksmų atlikimo taktiką;

4) kviešti į posėdžius pareigūnus, kitus asmenis, juos išklausti ir reikalauti iš pareigūnų, kad būtų pateikti žodiniai ar rašytiniai paaiškinimai dėl šio įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimų nevykdymo arba pažeidimo.

4. Seimo struktūriniui padaliniui priklausančių Seimo narių ir pasitelktų asmenų pareigos:

1) laikyti paslapyje duomenis ar informaciją, kuriuos jie sužino atlikdami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar informacija sudaro valstybės, tarnybos, komercinę arba kitą įstatymų saugomą paslaptį;

2) vengti interesų konflikto ir nenaudoti duomenų ar informacijos, gautų atliekant šias pareigas, asmeninei arba kitų asmenų naudai;

3) tol, kol Seimo struktūrinis padalinys nebaigia tyrimo, neteikti informacijos apie atliekamą tyrimą ir turimą medžiagą.

5. Seimo struktūrinis padalinys gali priimti šiuos sprendimus:

1) atkreipti pareigūnų ir kitų valstybės tarnautojų dėmesį į įstatymų nesilaikymą bei kitus pažeidimus ir reikalauti pašalinti nustatytus trūkumus;

2) perduoti tyrimo medžiagą teisėsaugos institucijoms, taip pat prašyti, kad būtų atliktas tarnybinis patikrinimas ir sprendžiamas klausimas dėl atsakomybės, siūlyti skirti tarnybines nuobaudas netinkamai pareigas einantiems pareigūnams ar sustabdyti jų veiklą, iki bus priimtas sprendimas dėl tyrimo rezultatų.

6. Kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų vadovai kasmet iki kovo 1 d. Seimo struktūriniui padaliniui, atliekančiam kriminalinės žvalgybos parlamentinę kontrolę, pateikia apibendrintą informaciją apie vadovaujamos institucijos praėjusiais metais šio įstatymo pagrindu atliktą veiklą.

7. Generalinė prokuratūra kasmet iki kovo 1 d. Seimo struktūriniui padaliniui, atliekančiam kriminalinės žvalgybos parlamentinę kontrolę, pateikia apibendrintą informaciją apie kriminalinės žvalgybos subjektų praėjusiais metais šio įstatymo pagrindu atliktą veiklą.

8. Seimo pavedimu Valstybės kontrolė atlieka kriminalinės žvalgybos subjektų lėšų naudojimo valstybinį auditą, apie kurio rezultatus informuoja šio straipsnio 1 dalyje numatytą Seimo struktūrinį padalinį.

Lietuvos Respublikos kriminalinės
žvalgybos įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMAS EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAS

2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas [2008/977/TVR](#).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos ir generalinis prokuroras iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo narys
Darbo grupės vadovas

Stasys Šedbaras